

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 8P/171/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814208429
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8814208429.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, X.. N. J., S.. X.X.XXXX, X.. V. J., S.. XX.X.XXXX, X.. Š. M., S.. XX.X.XXXX, W. M. Q. XXX, V., zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti matky: C. M., R.. F., S.. X.X.XXXX, M. Q. XXX, V.Č., otca mal. detí J.Y.: V. J., S.. XX.X.XXXX, M. A. XXX, J.. Q., otca mal. Š. M.: X. M., S.. XX.XX.XXXX, M. Q. XXX, V., a Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou, na návrh starej matky mal. detí: L. F., S.. XX.X.XXXX, M. Y.. J. X. Č.. XX, Q., o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

Návrh navrhovateľky zamietla.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Stará matka maloletých detí sa podaným návrhom domáhala zverenia maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti a zaviazania rodičov platením výživného podľa ich zárobkových možností a schopností, s ohľadom na vek a potreby maloletých detí. Svoj návrh odôvodnila tým, že všetky tri maloleté deti sú v starostlivosti jej dcéry, C. C. M. a otca mal. Š. X. M.. Pre ich nestarostlivosť bola nad mal. deťmi v minulosti nariadená ústavná starostlivosť a deti boli umiestnené v Krízovom stredisku v Č.. Obaja rodičia sú závislí na alkohole, z tohto dôvodu v domácnosti často dochádza k hádkam a fyzickým útokom medzi rodičmi. Rodičia nie sú schopní zabezpečiť starostlivosť o svoje deti, ktoré v tomto prostredí trpia a neprospeievajú. Stará matka je poberateľkou starobného dôchodku, jej zdravotný stav je dobrý, preto sa rozhodla, že sa o svoje vnúčatá za pomoci manžela, s ktorým žije v spoločnej domácnosti postará. Spoločne obývajú dvojizbový byt, ktorý je v ich osobnom vlastníctve, majú vytvorené podmienky pre prijatie detí do domáceho prostredia. Stará matka je schopná sa o svoje vnúčatá postarať.

Matka maloletých detí s návrhom starej matky nesúhlasila.

Otec mal. dieťaťa X. M. s návrhom starej matky nesúhlasil.

Otec mal. detí V. J. sa nevedel vyjadriť, nie je v kontakte ani s matkou mal. detí ani s navrhovateľkou, preto nepozná ich pomery.

Zástupca Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou navrhol vo veci rozhodnúť podľa odporúčania kolízneho opatrovníka.

Kolíznym opatrovníkom odporučil návrh zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to pripojenými spismi tunajšieho súdu sp. zn. 8P/85/2013, 7P/92/2011, 5P/5/2014, 9P/25/2013, správou ÚPSVaR Prešov zo dňa 11.11.2014, správou obce Sačurov zo dňa 6.11.2014 a dňa 6.3.2015, lekárskou správou MUDr. H. C. zo dňa 25.11.2014, lekárskou správou MUDr. Q. Š. zo dňa 2.1.2015, správami kolízneho opatrovníka zo dňa 11.3.2015, správou ZŠ V. zo dňa 5.3.2015 a zistil tento skutkový stav veci:

Navrhovateľka vo svojej výpovedi uviedla, že návrh podala z toho dôvodu, aby zachránila maloleté deti. Chce vnúčatám vytvoriť také podmienky, aby deti boli šťastné. Chce mať pred deťmi čisté svedomie, že v čase, kedy ju potrebovali, im starostlivosť poskytla. Matka maloletých detí požíva alkohol v nadmernej miere, je alkoholička, deti sa preto trápia. Je nevyhnutné, aby sa podrobila protialkoholickému liečeniu. Na alkohol majú rodičia vždy, ale pre deti finančné prostriedky nemajú. Naposledy bola osobne s vnúčatami v septembri 2014, kedy boli deti týždeň u svojej staršej sestry M. a táto s nimi bola v Prešove na trhoch. Deti boli v tom čase choré, matka im nedala ani peniaze na lieky. Navrhovateľka nemôže deťom ani telefonovať, lebo matka im hneď zoberie telefón.

Otec maloletých detí J., V. J., nevedel zaujať jednoznačné stanovisko, nakoľko nemá dobrý prehľad vo veci. S dcérami je iba v občasnom kontakte. Riadne si plní vyživovaciu povinnosť vo výške 120 eur mesačne. Je pravdou, že V. je veľmi chudá, bolo by potrebné sa jej viac venovať, pomôcť jej, aby v škole dosahovala lepšie výsledky.

Otec mal. Š., X. M., uviedol, že s manželkou je sedem rokov. Potvrdil, že táto požívala alkohol vo vyššej miere, ale on ju odnaučil. Deťom u nich nič nechýba. Je pravdou, že občas na deti pokričí, ale je to normálne v rámci výchovných metód. Deti sa ho vôbec neboja, majú voči nemu úplne normálny rešpekt ako deti voči rodičovi. Ak by deti boli zverené navrhovateľke, nič z nich nebude. Navrhovateľka mala zverenú najstaršiu manželkinu dcéru M.. Navrhovateľka chce deti len z finančného dôvodu. Chce výživné na N. L. V., takisto výživné na Š.. Manželka nepije už dva a pol až tri roky. Keď sa niečo oslavuje, tak je pravdou, že sa alkohol požíva, ale nie je to v nadmernej miere. Deti majú všetko zabezpečené. Bývajú v rodinnom dome, majú oblečenie, obuv, manželka sa stará o domácnosť, varí a perie. N. sa učí sama, má záujem o školu, má 13 rokov a chce byť cukrárka. Sama sa zapája aj do prác spojených s chodom domácnosti. Otec je nezamestnaný, pracuje spolu s manželkou, ktorá je teraz živnostníčka.

Z výpovede matky súd zistil, že sa o všetky svoje maloleté deti riadne stará, navarí, uprace, venuje sa deťom. Alkohol v nadmernej miere nepožíva. Vypijem si len možno raz za rok. Venuje sa deťom, firme. Je živnostníčka v odbore kovovýroba. Teraz sa im celkom darí, riadne pracujú, majú príjem, dorábajú si dom. Mesačne zarobia od 800 do 900 eur podľa toho aké majú zákazky. Deti riadne chodia do školy, učia sa samé. Š. chodí do škôlky. Na budúci školský rok už pôjde do školy. Deti majú zabezpečené oblečenie a obuv. S navrhovateľkou nie sú v kontakte. Matka si to ani nepraje, lebo babka im narozpráva rôzne veci, potom deti majú z toho chaos. Už v minulosti sa stalo, že navádzala deti proti rodičom. Matka potvrdila, že chodila k psychiatrovi, bola tam naposledy pred polrokom. Užíva iba lieky na spanie a chrbticu.

Zo správy ÚPSVaR Prešov zo dňa 11.11.2014 vyplynulo, že navrhovateľka žiada zveriť mal. deti do náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu nedostatočnej starostlivosti zo strany ich rodičov. Jej manžel s týmto návrhom súhlasí. Stará matka mal. detí má všetky predpoklady na zabezpečovanie náhradnej osobnej starostlivosti o svoje vnúčatá. Chce im poskytnúť stabilné rodinné zázemie a vytvoriť im tak podmienky pre priaznivý fyzický, psychický a sociálny vývin.

Kolízny opatrovník vo svojej správe uviedol, že matka naďalej spolu so svojimi maloletými deťmi a jej druhým manželom, X. M., býva v rodinnom dome v obci V.. Na prízemí rodinného domu sa nachádza predajňa a dve veľké dielne. Obytná časť sa nachádza na poschodí, kde sa nachádzajú štyri izby. Maloleté deti majú spoločnú izbu. Domácnosť je zariadená štandardným nábytkom a hygiena domácnosti je na primeranej úrovni. Matka je naďalej spolu s manželom živnostníčkou v oblasti kovovýroby. Momentálne sa ich finančná situácia zlepšila, pretože získali tri väčšie zákazky. Za získané peniaze chcú deťom vymalovať izbu a postupne vymeniť nábytok. Matka pri osobnom pohovore uviedla, že nesúhlasí, aby maloleté deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, ktorá ani o deti neprejavuje záujem. Matka už nepožíva alkoholické nápoje a aj jej psychický stav sa zlepšil, čo údajne bolo konštatované aj MUDr. Š.. Maloleté deti pri osobnom pohovore uviedli, že situácia doma sa zlepšila. Matka už nepožíva alkoholické nápoje a ich nevlastný otec, p. M. si vraj vypije pivo, ale nie je

agresívny. Na narodeniny maloletá N. dostala od matky a jej nevlastného otca tablet, ktorý požičiava aj svojim súrodencom. Všetky maloleté deti zhodne uviedli, že nechcú byť zverené do osobnej starostlivosti ich starej matky. Chcú zostať pri svojich rodičoch. Stará matka nejaví o nich záujem, neposlala im nič na Vianoce, ani N. nič neposlala, ani nezavolala na jej narodeniny. So starou matkou boli maloleté deti naposledy, keď ich nevlastná sestra M. zobrala na dostihy do Prešova. Maloleté deti by chceli starú matku navštíviť počas letných prázdnin a tiež radi by jej občas zavolali. Matka maloletých detí uviedla, že maloletým deťom nebráni, aby počas letných prázdnin strávili asi jeden týždeň v domácnosti starej matky a tiež im dá telefónne číslo starej matky, aby s ňou aj telefonicky mohli komunikovať. Na základe vyššie uvedených skutočností, kolízny opatrovník odporučil návrh na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti zamietnuť.

Zo správy obce V. zo dňa 6.3.2015 vyplýva, že rodina má trvalý pobyt prihlásený na obci. Maloleté deti pravidelne navštevujú ZŠ a MŠ v V.. Deti chodia do školy upravené a podľa miestnych zistení, majú stále desiatu a sú primerane živené. Obci nie je známe, aby sa v ich rodine vyskytovali známky zanedbania osobnej starostlivosti o maloleté deti alebo šikanovania detí zo strany rodičov.

Zo správy ZŠ V. zo dňa 5.3.2015 vyplynulo, že matka maloletých detí spolupracuje s triednou učiteľkou a prejavuje záujem o deti, zúčastňuje sa rodičovských združení. Obe dievčatá mal. V. a mal. N. sú čisto oblečené, s dobrými hygienickými návykmi.

Z lekárskej správy MUDr. H. C. súd zistil, že zdravotný stav matky maloletých detí je stabilizovaný, je schopná postarať sa o deti. Bola liečená u psychiatra pre etylizmus, aktuálne bez psychiatrickej liečby, bez kontrol.

Podľa lekárskej správy MUDr. Q. Š. zo dňa 2.1.2015 matka maloletých detí je vedená v ambulancii od 18. 02. 2013 s diagnózou úzkostne depresívna porucha a škodlivé užívanie alkoholu. Posledná kontrola bola dňa 18.12.2014, pacientka užíva lieky na úzkosť a depresiu, v súčasnej dobe abstínuje 2 roky. Jej psychický stav jej umožňuje postarať sa o maloleté deti.

Podľa ust. § 45 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa ust. § 45 ods. 6, ods. 7 a ods. 8 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ods. 2 obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

V zmysle § 62 ods. 3 a 4 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihľadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že návrh navrhovateľky na zverenie maloletých detí mal. N. J., S.. X.X.XXXX, X.. V. J., S.. XX.X.XXXX, X.. Š. M., S.. XX.X.XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky je nedôvodný.

V danom prípade sa nepreukázalo, že by záujem maloletých detí vyžadoval zveriť ich do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky maloletých. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že matka maloletých detí ako aj otec mal. Š., sa o deti riadne starajú. Matka riadne spolupracuje s triednymi učiteľkami základnej školy, ktorú maloleté N. L. V. navštevujú, zúčastňuje sa rodičovských združení, maloleté deti chodia do školy primerane oblečené. Obci, v ktorej maloleté deti žijú nie sú známe známky zanedbania osobnej starostlivosti, prípadne šikanovania zo strany rodičov maloletých detí, deti sú primerane živené. Z lekárskeho správ vyplynulo, že matka maloletých detí alkoholické nápoje v nadmernom množstve nepožíva, abstínuje už dva roky. Užíva lieky na úzkosť a depresiu, jej zdravotný a psychický stav jej však umožňuje postarať sa o maloleté deti.

Ako vyplynulo zo správy kolízneho opatrovníka, maloleté deti pri osobnom pohovore uviedli, že matka už nepožíva alkoholické nápoje a ich nevlastný otec nie je agresívny. Maloleté deti zhodne uviedli, že nechcú byť zverené do osobnej starostlivosti ich starej matky.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd návrh starej matky maloletých detí na zverenie do jej náhradnej osobnej starostlivosti zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 OSP,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a OSP),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.